

Cvetinomirski:

Uboga Lenica.

Lenica je bila sirota. Ne očeta ne matere ni imela več. Jokala je mnogo. Ljudje, pri katerih je bila, so bili pač hudi; gledali so jo le postrani.

Poleti je bilo. Tedaj je bila Lenica vesela. Zgodaj zjutraj je vstajala in je gonila čredo ovac na pašo.

Vse zeleno se je smehljalo drevje, in travniki so bili pisani, s cvetkami posuti. Vabili so v svoje mehko naročje. Šumelo je v črnih gozdovih kraj pašnika. V njih so zvonili zvonko zvonovi in pozdravljali prijazno. Ob potokih so modréle vijolice, in v dolgem špalirju so se vrstili rumeni cvetovi regrata... Kamorkoli so pogledale oči — vsepovsod radost, ki je božala s svojimi sanjami in poljubljala lica...

Lenica je sedela kraj črede in trgala ob studencu spominčice, ki so se zibale ponosno naokoli. Ovce pa so se pasle mirno in mulile travo.

Solnce je sijalo veselo, vesele so bile tudi oči Lenice in so gorele v trepetajočem ognju mlade pomladi.

Tako majhna in tako uboga je sedela tu pri cveticah kakor zavržena cvetka sredi puščave. Nikjer je ni bilo duše, ki bi jo tolažila s prijaznimi besedami:

»Lenica, ne jokaj! Pojdi z mano: moj dom je tvoj dom!«

Le cvetke so bile njene tovarišice. Z njimi je kramljala, pogovarjala se z njimi in jih ljubila. Tako je bila kakor doma sredi lepe krajine, med cvetkami v solncu. Cvetke so bile njena mati in njen oče, cvetke so bile njene sestrice in njeni ljubi bratci...

In Lenica je bila vesela, da ima cvetke, in je bila srečna med njimi.

Prepevali so vsenaokoli ptički. Daleč se je glasila njih glasna pesem. Ves gozd je bil poln pesmi, polna so jih bila polja in gaji in livade.

Lenica je poslušala te pesmi, in dobro ji je bilo pri srcu. Saj niso bile pete te pesmi za nikogar drugega kakor le za njo. Za njo, ker je bila tako majhna in uboga, in ker se je tako bala hudih ljudi doli v vasi.

Dà, hudi ljudje so bili doli v vasi. Toda Lenica je bila visoko na holmu s svojo čredo ovác, in sèm gor niso mogle hude besede in jezni pogledi...

Kakor ptičica je bila Lenica tu gori na pašniku, vsa majhna in uboga, sama na vsem širnem svetu. In kakor cvetka je bila, ki je zavržena sredi puščave. Svobodno pa so ji dihale tu prsi in oči gledale veselo naokoli: glej, vse zeleno, vse prijazno in svetlo! To je dom, tih in miren, s sanjami okrašen dom, in v tem domu biva Lenica, vsa uboga in majhna... pa vendar srečna.

J. E. Bogomil:

Zakaj sme pes kruh jesti.

Stroci so jedli kakor za stavo. Saj so bili tudi res lačni. Pomislite: celo noč so spali in niso nič jedli. Kdo bi ne bil lačen? Jedli so, in nihče ni mislil na domačega Sultana in malega Dačka, dokler ni Sultan polglasno zaréncal in Dačko pritajeno zavelil.

Šele potem je vzela Poharjeva Julika v roke kos kruha in ga jela drobiti. Nepočakana psa sta pa še